

Minimální preventivní program

školní rok 2025/2026

vypracovala: Mgr. Andrea Meluchová

Obsah

Úvod	3
1. Charakteristika školy	4
2. Charakteristika žáků	6
3. Cíle a zaměření programu	7
◆ Dílčí cíle programu:.....	7
◆ Prioritní oblasti pro školní rok 2025/2026:	7
◆ Zásady realizace programu:.....	8
4. Formy a metody realizace preventivního programu	9
◆ Preventivní aktivity ve výuce	9
◆ Mimoškolní a projektové aktivity	9
◆ Práce třídního učitele.....	9
◆ Role školního metodika prevence	10
◆ Spolupráce s rodiči a institucemi.....	10
◆ Zásady realizace preventivních aktivit	10
5. Subjekty zajišťující prevenci na škole.....	11
◆ Ředitel školy.....	11
◆ Školní metodik prevence	11
◆ Třídní učitelé	11
◆ Výchovný poradce.....	11
◆ Ostatní pedagogičtí pracovníci	12
◆ Žáci.....	12
◆ Rodiče a zákonní zástupci	12
6. Vyhodnocení a kontrola efektivity Minimálního preventivního programu	14
◆ Průběžné vyhodnocování	14
◆ Závěrečné hodnocení programu	14
◆ Nástroje a metody hodnocení	14
◆ Využití výsledků hodnocení.....	15
◆ Kontrola a odpovědnost	15
7. Závěrečné ustanovení	16

Úvod

Minimální preventivní program (MPP) je nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu naší základní školy. Jeho cílem je systematicky předcházet rizikovému chování žáků, vytvářet bezpečné a podporující školní prostředí a posilovat u žáků sociální dovednosti, zdravé sebepojetí a odpovědnost za vlastní chování.

Program vychází z dlouhodobé strategie školy v oblasti prevence a z aktuálních potřeb žáků. Opírá se o Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování a navazuje na Školní vzdělávací program. Zohledňuje rovněž poznatky z pedagogických rad a individuální zkušenosti učitelů, školního metodika prevence a výchovného poradce.

Hlavním posláním programu je podporovat zdravý životní styl, pozitivní mezilidské vztahy a bezpečné klima ve škole. Důraz je kladen především na rozvoj komunikačních dovedností, empatie, schopnosti řešit konflikty nenásilnou cestou a odolávat sociálnímu tlaku. Program zahrnuje jak preventivní aktivity realizované v rámci výuky, tak i další akce jako besedy, projektové dny a spolupráci s orgány z oblasti prevence.

MPP je zpracován na období jednoho školního roku a je průběžně vyhodnocován. Na jeho tvorbě a realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy, vedení školy a odborní partneři. Klíčovou roli zastává školní metodik prevence, který zajišťuje koordinaci a metodickou podporu celého programu.

1. Charakteristika školy

Základní škola Andělská Hora, okres Bruntál, je úplnou devítiletou školou nacházející se v malebném prostředí města Andělská Hora, které má vesnický charakter. Škola působí jako spádové zařízení pro děti z Andělské Hory, Světlé Hory a okolních obcí. Svou velikostí a atmosférou odpovídá menší vesnické škole s rodinným klimatem a úzkými vztahy mezi žáky, učiteli i rodiči.

Škola má dvě budovy, budovu základní školy a tělocvičnu, dále se zde nachází víceúčelové hřiště, školní zahrada a venkovní hřiště. V budově základní školy se nachází moderně vybavené odborné, počítačové a multimediální učebny, dílny, herna, koutek s deskovými hrami, knihovna, školní družina a školní jídelna.

Ve škole je devět tříd, vždy jedna třída na ročník, s celkovým počtem 89 žáků (40 žáků na 1. stupni, 49 žáků na 2. stupni). Výuku zajišťuje menší, stabilní pedagogický sbor, který tvoří 11 učitelů (z toho jeden externista). Téměř všichni pedagogové mají své třídnictví, což podporuje osobní přístup k žákům a lepší poznání třídních kolektivů. Ve škole působí také výchovný poradce a školní metodik prevence, kteří úzce spolupracují s vedením školy a s ostatními učiteli. Nedílnou součástí týmu je pět asistentů pedagoga, kteří zajišťují podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP, podpůrná opatření). Škola má také školní družinu, jejíž kapacita je 60 dětí, družina má ranní a odpolední provoz a je využívána i během výuky v případě volných hodin v rozvrhu.

Škola se nachází v srdci přírody, což přirozeně vytváří podmínky pro rozvoj environmentálního vnímání, zdravého životního stylu a klidného pracovního prostředí. Atmosféra ve škole je přátelská, otevřená a rodinná, založená na vzájemné důvěře, spolupráci a respektu. Pedagogové kladou důraz na individuální přístup k žákům, podporu jejich silných stránek a rozvoj sociálních kompetencí.

Základní škola Andělská Hora udržuje aktivní spolupráci s rodiči, kteří se pravidelně zapojují do školních akcí, projektů a komunikace o vzdělávacích i výchovných otázkách. Škola dále spolupracuje s obcemi Andělská Hora a Světlá Hora, s odbornými institucemi (PPP, SVP, OSPOD, Policie ČR, Hasiči) a také s dalšími organizacemi působícími v oblasti prevence rizikového chování. Škola je také zapojena do následujících projektů: Ovoce do škol, Mléko do škol, Obědy pro děti, Šachy do škol a Prototypci.

Celkově lze školu charakterizovat jako komunitní vzdělávací prostředí s osobním přístupem, otevřenou komunikací a přirozenou prevencí sociálně patologických jevů prostřednictvím pozitivních vztahů a partnerského přístupu k dětem i rodičům.

2. Charakteristika žáků

Základní školu Andělská Hora navštěvují žáci od 1. do 9. ročníku. Každý ročník tvoří jedna třída s průměrným počtem 10–12 žáků. Menší počty dětí ve třídách umožňují individuální přístup a kvalitní rozvoj osobnostních i sociálních dovedností. Žáci pocházejí převážně z vesnického prostředí, zejména z Andělské Hory, Světlé Hory a okolních obcí, menší část tvoří děti z blízkých měst.

Vztahy mezi žáky jsou převážně přátelské a kolegiální, avšak v některých třídních kolektivech se občas vyskytují konflikty v mezilidských vztazích, zejména mezi děvčaty. Tyto situace bývají včas řešeny třídními učiteli, výchovným poradcem a metodikem prevence.

V oblasti rizikového chování škola aktuálně eviduje jednotlivé případy vapování a kouření. Problémy jsou řešeny individuálně ve spolupráci s rodiči a odbornými institucemi. Mezi dlouhodobé preventivní priority školy patří omezení závislosti na digitálních technologiích, jelikož se u žáků stále častěji objevuje závislost na mobilních telefonech a sociálních sítích.

Celkově lze žáky charakterizovat jako aktivní, otevřené a zvědavé, se zájmem o nové věci a o dění ve škole. Díky přátelskému a rodinnému prostředí školy se daří vytvářet bezpečné klima, které podporuje rozvoj osobnosti žáků, jejich zodpovědnost a spolupráci.

3. Cíle a zaměření programu

Hlavním cílem Minimálního preventivního programu je systematicky předcházet rizikovému chování žáků a vytvářet takové školní prostředí, které podporuje zdravý osobnostní a sociální rozvoj každého jedince. Program usiluje o posilování pozitivních hodnot, zdravých životních postojů a odpovědného rozhodování žáků v běžném životě i v krizových situacích.

◆ Dílčí cíle programu:

1. Vytvářet bezpečné a podnětné klima školy, ve kterém se žáci cítí přijímaní a respektovaní.
2. Rozvíjet sociální a komunikační dovednosti žáků, podporovat spolupráci, toleranci a empatii.
3. Posilovat sebedůvěru a sebeovládání žáků, učit je zvládat stres, konflikt a negativní emoce.
4. Informovat o rizicích užívání návykových látek, netolismu, šikany, kyberšikany a dalších forem rizikového chování.
5. Podporovat zdravý životní styl – pohyb, zdravou výživu, psychohygienu a odpovědný přístup k volnému času.
6. Rozvíjet dovednosti pro bezpečné chování v online prostoru a zvyšovat digitální gramotnost.
7. Propojovat preventivní činnost s výukou jednotlivých předmětů, zejména s výchovou ke zdraví, občanskou výchovou a třídnickými hodinami.
8. Spolupracovat s rodiči, odborníky a institucemi zabývajícími se prevencí rizikového chování.

◆ Prioritní oblasti pro školní rok 2025/2026:

1. Prevence šikany a kyberšikany – posilování respektu, otevřené komunikace a bezpečného online chování.
2. Podpora duševního zdraví a wellbeingu žáků – prevence stresu, úzkostí a přetížení.
3. Zdravý životní styl a pohybové aktivity – posílení pozitivního vztahu k tělu a zdraví.
4. Prevence závislostí (včetně digitálních) – rozvoj seberegulace, kritického myšlení a mediální gramotnosti.

5. Spolupráce s rodiči a komunitou – zapojení rodičů do preventivních aktivit, společné projekty.

◆ Zásady realizace programu:

- Prevence je dlouhodobá, systematická a věkově přiměřená.
- Vychází z pozitivního přístupu – zaměřuje se na posilování zdravých hodnot, nikoli pouze na potlačování problémů.
- Je založena na spolupráci všech pedagogických pracovníků a propojena s každodenním životem školy.
- Důležitou součástí je reflexe a pravidelné vyhodnocování efektivity programu.

4. Formy a metody realizace preventivního programu

Preventivní činnost ve škole probíhá dlouhodobě, cíleně a ve spolupráci všech pedagogických pracovníků. Je integrována do výuky, třídnických hodin, projektových dnů i mimoškolních aktivit. Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků, zážitkové učení a praktické dovednosti, které vedou k zodpovědnému chování a zdravým životním návykům. Veškeré akce jsou naplánovány dle aktuální situace a finančních možností školy.

◆ Preventivní aktivity ve výuce

- Začlenění preventivních témat do běžných vyučovacích předmětů (výchova ke zdraví, občanská výchova, přírodopis, český jazyk, informatika).
- Rozvoj komunikačních a sociálních dovedností prostřednictvím diskusí, her, skupinové práce a modelových situací.
- Výchova k odpovědnému chování v online prostředí – bezpečné používání internetu, sociálních sítí, digitální etika.
- Zařazování témat duševní pohody, respektu a tolerance do třídnických hodin a projektů.

◆ Mimoškolní a projektové aktivity

- Projektové dny zaměřené na zdravý životní styl, mezilidské vztahy, šikanu a závislosti, ale i vztahy napříč školou a generacemi (deváťáci jako patroni prvňáčků, spolupráce s Mateřskou školou ve Světlé Hoře a spolkem Pohoda Světlá Hora)
- Tematické besedy a workshopy s odborníky (Policie ČR, PPP, OSPOD, neziskové organizace, lékaři, psychologové).
- Preventivní programy a interaktivní přednášky pořádané školou nebo ve spolupráci s externími subjekty.
- Školní akce podporující zdravý životní styl – sportovní dny, environmentální projekty, výlety, exkurze.

◆ Práce třídního učitele

- Třídnické hodiny věnované vztahům ve třídě, spolupráci, empatii a řešení konfliktů.
- Pozorování klimatu třídy a včasná intervence při známkách rizikového chování.
- Spolupráce s metodikem prevence, školním psychologem a rodiči.

- Podpora pozitivní atmosféry ve třídě a posilování soudržnosti třídního kolektivu.

◆ Role školního metodika prevence

- Koordinuje preventivní činnosti ve škole.
- Poskytuje metodickou podporu učitelům, spolupracuje s vedením školy, PPP a dalšími institucemi.
- Vede dokumentaci o preventivních aktivitách a podílí se na vyhodnocení programu.
- Podílí se na včasném odhalování a řešení rizikového chování žáků.

◆ Spolupráce s rodiči a institucemi

- Informování rodičů o cílech a obsahu prevence na třídních schůzkách a školních akcích.
- Poradenská činnost – možnost konzultace se školním metodikem prevence či výchovným poradcem.
- Spolupráce s institucemi – PPP, OSPOD, Policie ČR, SVP aj.

◆ Zásady realizace preventivních aktivit

- Aktivní zapojení žáků – učení zážitkem, hra, reflexe.
- Pozitivní motivace, nikoli zastrašování.
- Věková přiměřenost a srozumitelnost.
- Spolupráce a sdílení zkušeností mezi učiteli.
- Pravidelné vyhodnocování efektivity aktivit a jejich přizpůsobování aktuálním potřebám školy.

5. Subjekty zajišťující prevenci na škole

Úspěšná realizace Minimálního preventivního programu je podmíněna spoluprací všech pracovníků školy, vedení, žáků i jejich rodičů. Každý z nich má ve struktuře preventivní péče svou nezastupitelnou roli.

◆ Ředitel školy

- Odpovídá za celkovou koncepci a realizaci prevence na škole.
- Zajišťuje podmínky pro systematickou práci v oblasti prevence a podporuje vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Spolupracuje s metodikem prevence a odbornými institucemi.
- Zodpovídá za vytvoření bezpečného klimatu školy a prosazování zásad nulové tolerance násilí a šikany.

◆ Školní metodik prevence

- Koordinuje veškeré aktivity v oblasti primární prevence.
- Spolupracuje s třídními učiteli, výchovným poradcem a vedením školy.
- Zpracovává Minimální preventivní program, zajišťuje jeho aktualizaci a vyhodnocování.
- Zprostředkovává komunikaci mezi školou, rodiči a odbornými institucemi.
- Organizuje preventivní akce, přednášky, projektové dny a besedy pro žáky.

◆ Třídní učitelé

- Zajišťují každodenní preventivní působení ve svých třídách.
- Sledují vztahy mezi žáky, včas identifikují známky rizikového chování.
- Zařazují preventivní témata do třídnických hodin a rozvíjejí pozitivní třídní klima.
- Komunikují s rodiči, metodikem prevence a dalšími odborníky.

◆ Výchovný poradce

- Poskytuje poradenskou činnost žákům a rodičům v oblasti vzdělávání, chování a vztahů.
- Spolupracuje se školním metodikem prevence na řešení problémového chování žáků.

- Pomáhá při tvorbě individuálních plánů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Zajišťuje kontakt s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odbornými zařízeními.

◆ Ostatní pedagogičtí pracovníci

- Aktivně se zapojují do preventivních aktivit školy.
- Využívají prvky prevence při výuce (např. podporu spolupráce, toleranci, respekt).
- Jsou všímaví k projevům rizikového chování a informují třídního učitele nebo metodika prevence.

◆ Žáci

- Aktivně se podílejí na vytváření pozitivního klimatu školy.
- Účastní se preventivních programů, diskusí a projektů.
- Respektují školní pravidla a hodnoty založené na toleranci, spolupráci a zodpovědnosti.
- Starší žáci působí jako patroni prvňáčků nebo pomocníci/organizátoři při preventivních akcích.

◆ Rodiče a zákonní zástupci

- Jsou důležitými partnery školy v oblasti prevence.
- Spolupracují s pedagogy, účastní se školních akcí a konzultací.
- Mají možnost využívat nabídku poradenských služeb školy.
- Jsou pravidelně informováni o preventivních aktivitách a mohou přispívat svými podněty.

◆ Spolupracující instituce

- Pedagogicko-psychologická poradna (PPP)
- Středisko výchovné péče (SVP)
- Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)
- Policie ČR, městská policie
- Další instituce zaměřené na prevenci rizikových jevů

6. Vyhodnocení a kontrola efektivity Minimálního preventivního programu

Vyhodnocování Minimálního preventivního programu (MPP) je důležitou součástí preventivní práce školy. Cílem je sledovat účinnost realizovaných aktivit, zhodnotit jejich přínos pro žáky i školní klima a získané poznatky využít pro další plánování a zlepšování preventivní činnosti.

◆ Průběžné vyhodnocování

- Probíhá během celého školního roku prostřednictvím hospitací, reflexe učitelů, rozhovorů se žáky a sledování atmosféry ve třídách.
- Třídní učitelé a školní metodik prevence monitorují výskyt rizikového chování (např. šikany, záškoláctví, konflikty, užívání návykových látek).
- Pravidelně se vyhodnocují výsledky preventivních programů, besed a projektových dnů.
- Získané poznatky se sdílejí na pedagogických radách a využívají k úpravám dalších aktivit.

◆ Závěrečné hodnocení programu

- Na konci školního roku školní metodik prevence vypracuje závěrečnou zprávu o plnění MPP, která obsahuje:
 - přehled uskutečněných aktivit a programů,
 - vyhodnocení jejich efektivity a přínosu,
 - přehled spolupráce s odborníky a institucemi,
 - návrhy opatření a doporučení pro další období.
- Tato zpráva je předložena vedení školy a projednána na pedagogické radě.

◆ Nástroje a metody hodnocení

- Dotazníková šetření mezi žáky a učiteli (klima třídy, výskyt rizikového chování, vztahy).
- Rozhovory a zpětná vazba od žáků, rodičů a pedagogů.
- Pozorování a záznamy třídních učitelů o průběhu preventivních aktivit.
- Analýza kázeňských opatření a přestupků proti školnímu řádu.
- Vyhodnocení účasti žáků na preventivních programech a jejich aktivní zapojení.

◆ Využití výsledků hodnocení

- Výsledky evaluace slouží jako podklad pro plánování nového Minimálního preventivního programu.
- Pomáhají upravit metody a formy práce podle aktuálních potřeb žáků.
- Jsou využívány pro zlepšení školního klimatu, komunikace s rodiči i odbornými partnery.
- Závěry jsou zpracovány do výroční zprávy školy a projednávány v rámci poradenského týmu.

◆ Kontrola a odpovědnost

- Za kontrolu plnění a efektivity MPP odpovídá ředitel školy ve spolupráci se školním metodikem prevence.
- Každý pedagogický pracovník je povinen aktivně se podílet na preventivní činnosti a sledovat projevy rizikového chování žáků.
- Přehled o realizaci programu je pravidelně předkládán školské radě a je součástí interního hodnocení kvality školy.

7. Závěrečné ustanovení

Minimální preventivní program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu a celkové koncepce školy. Jeho cílem je vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí bezpečně a kde se mohou rozvíjet po stránce osobnostní, sociální i morální.

Škola považuje prevenci rizikového chování za dlouhodobý a systematický proces, který vyžaduje aktivní zapojení všech pedagogických pracovníků, žáků, rodičů i širší veřejnosti. Důraz je kladen především na otevřenou komunikaci, partnerské vztahy, respekt a spolupráci mezi všemi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu.

Realizace programu je průběžně sledována, vyhodnocována a inovována podle aktuálních potřeb školy a společnosti. Výstupy z evaluace jsou využívány pro další zlepšování kvality preventivní práce.

Tento dokument vstupuje v platnost dnem schválení ředitelem školy a je závazný pro všechny pedagogické pracovníky.